

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVÁR, 1950 június 6. kedd.

Á R A 4 L E J

VII. ÉVFOLYAM, 129. SZÁM.

Békeharcunk újabb éles fegyvere: a munkakódex

A Nagy Nemzetgyűlés egyhangú szavazattal fogadta el a munkakódexről szóló törvényjavaslatot. E kódex azoknak a harcoknak eredménye, amelyeket a munkásosztály élcsapatának vezetésével, a munkásosztály a dolgozó parasztsággal való szövetségben folytat. Eredménye annak a harcoknak, amely oly mélyreható politikai és gazdasági átalakulásokat tett lehetővé, hogy dolgozó népünk előtt megnyílt a szocialista építés útja. Az új munkakódex nem a régi törvényhozásból fakad, hanem az új, minőségileg magasabbrendű, szocialista típusú törvényhozásból.

A napoleoni törvénykönyv nyomán készült 1864-i polgári törvénykönyvben csupán két olyan szakasz van, amely ugyancsak foglalkozik a munkaviszonyokkal. E szakaszok egyike, nevezetesen az 1472. szakasz, nyíltan kifejezésre juttatja a polgári törvényhozás osztályjellegét, amikor kimondja, hogy: „A munkáltató állítása a mérvadó a bér hányadára, az elmúlt évi bér kifizetésére és a folyó évi előlegekre vonatkozóan.” Bár az 1864-i törvényt 1929-ben törölték, a polgári igazságszolgáltatás előtt a munkás szavát még sem vették tekintetbe. Ezzel szemben a munkáltatónak döntő szava volt.

A munkások akcióinak és sztrájkjainak eredményeként 1894-ben megjelent az „egészségtelen iparágak szabályzata”, amely a vállalatok egészségügyi viszonyaira vonatkozóan tartalmaz néhány rendelkezést. E szabályzat többek között kimondja a 12-14 éves ifjak munkaidéjének korlátozását napi 14 órára, anélkül, hogy a munkanap bármilyen korlátozását is előírta volna a végkimerültségig kizsákmányolt többi munkás számára. Mégis a korlátozás sikert jelentett abban a harcban, amelyet a munkásosztály a véres kapitalista kizsákmányolás ellen vívott. A tőkésosztály azonban megtalálta a szabályzat tiszteletbentartásának cinikus formáját, olyképpen, hogy a 12 éves aluli gyermekeket, akikről a szabályzat meg sem emlékezett, napi 16 órai munkára kényszerítette.

A gyermekek és ifjak ilyen és ehhez hasonló kizsákmányolása a tőkés részéről még ma is folytatódik, a tőkés országokban, mint például Franciaországban, Angliában, Olaszországban, az Egyesült Államokban és különösen a gyarmatokon, ahol a gyermekek és az ifjak napi 12-14-16 órát dolgoznak éhbéért. Milyen nagy a különbség a még kapitalista járom alatt nyögő országok ifjúságának tragikus helyzetét és a Szovjetunió, valamint a szocializmus építésében nagyszerű példáját követő országok ifjúságának boldogsága között.

Nálunk, a Román Népköztársaságban a napokban megszavazott munkakódex is a munkásosztály alapérdekeit tükrözi a munka megszervezése terén. A most megszavazott munkakódex valójában a munka szocialista törvénye, amely törvényszakaszokba önti a szocializmust építő dolgozók jogait és kötelességeit, ugyanakkor pedig jogszabályokat dolgoz ki a de-

mokratikus állam részére, amelynek érdekei egybeolvadnak a munkásosztály, az egész nép érdekeivel.

A munka szocialista törvénye külön fejezetekben foglalkozik a munka és építés minden problémájával, megvilágítja ezeket a kérdéseket, szabályozza az alkalmazottakat, illetve vállalati vezetőségek jogait és kötelességeit. Az új törvény nagy gondot fordít a munkaszerződésekre, megvédi az alkalmazottakat a jogtalan elbocsátástól, de módot nyújt arra, hogy a munkaszerződésben megszerzett kötelességeket megszegő alkalmazottakat el lehessen bocsátani.

A munkakódex behatóan foglalkozik a szocialista munkafegyelemmel, a vállalatok belső rendjének szabályzatával és azazal, hogy a dolgozók s a vállalatvezetők szigorúan betartsák az összes technikai, biztonsági, egészségügyi szabályokat s ügyeljenek a szocialista tulajdonra, amely közvagyon és a köz érdekeit szolgálja. A munkafegyelem kérdéséhez kapcsolódik a munkaidő betartása és kihasználása, a munkanormák alkalmazása és tuiszárnyalása, a lelkiismeretes és tisztességes munka. A munkakódex központi problémaként tárgyalja a személyi felelősséget és hangsúlyozza az öntudatos munka óriási szerepét, rendkívüli fontosságát a szocializmus építésének szakaszában és a béke megvédéséért folytatott harcban. A munkakódex szabályozza a szakaderek pótlását és ezzel biztosítja a nemzetgazdaság egyre növekvő szakmunkás igénylésének kielégítését. Az új, szocialista szellemű törvény ugyanilyen gondosan intézkedik a munkavédelemről, az ifjak és a nők alkalmaztatásáról, amikor kimondja, hogy a munkáltatók kötelesek az egészségre ártalmas helyen dolgozó alkalmazottak számára munkavédelmi felszerelést biztosítani, valamint a 14 éven aluli ifjak nem alkalmazhatók munkára és a 14-16 év közötti ifjak napi 6 órát dolgoznak. A társadalombiztosítást, az időleges munkakötelezettséget és a munka-igazságszolgáltatást ugyancsak szabályozza a most megszavazott munkakódex.

A világ legfejlettebb munkástörvényhozása, a Szovjetunió törvényhozása nyomán készült munkakódex tehát éles harci fegyver a békeharc reánkéső frontszakaszán. Ezt a fegyvert azonban alaposan meg kell ismerünk és mindenkor, minden esetben használnunk kell, hogy leküzdhesünk minden olyan kísérletet, amely a törvény meghamisításával tévútra akarja vezetni a dolgozókat s a munkakódex jogszabályait a munkásosztály ellen, az ország dolgozóit, a szocializmus és a béke ügye ellen akarja felhasználni. Az új törvény minden egyes szavának be kell hatolnia a dolgozó tömegekbe és ott anyagi erővé kell válnia, hogy segítségével új, nagyszerű eredményeket érjünk el fejlődésünket biztosító termelő munkánkban.

A RNK Állandó Békevédelmi Bizottsága nagygyűlést hívott össze

Hazánkban közel 10 millió ember irta alá a békefelhívást

Hazánkban befejeződik a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága felhívásának aláírási akciója.

A fővárosban és több megyében, így: Temes, Dolj, Konstanca, Bihar megyében stb., az aláírási akció befejeződött, más megyékben pedig: Ialomita, Maros, Fehér, Tulcea megyék-

ben stb., a napokban fejeződik be.

Az egész országban eddig közel 10 millió ember irta alá a békefelhívást.

Hétfőn, június 5-én a RNK Állandó Békevédelmi Bizottsága fontos ülést tart, amelyen megvizsgálják a békefelhívás aláírási akció végeredményeit

és megtárgyalják azokat az új feladatokat, melyek országunk békehívei előtt állanak.

Ugyancsak hétfőn, a bukaresti ARENELE LIBERTATI-n, délután fél hatkor, a RNK Állandó Békevédelmi Bizottságának kezdeményezésére nagygyűlést tartanak.

Szatmár és Alsófehér megyékben is megkezdtek a második kapálást

Szatmár megyéből jelentő tudósítónk, hogy június 1-ig a megye dolgozó földművesei 99.02 százalékban teljesítették a gyomirtást. A kapálásokban az alábbi eredményeket érték el: Első kapálás: kukorica 96.2 százalék, napraforgó 100 százalék, krumpli 100 százalék, tök 100 százalék, mák 100 százalék, takarmányrépa 100 százalék, paszuly 100 százalék, dohány 22.7 százalék, hagyma 100 százalék, orvosi növények 100 százalék. A második kapálást az alábbi mértékben teljesítették: tengeri 6.7 százalék, napraforgó 13.6 százalék, burgonya 24.1 százalék, tök 23.4 százalék, mák 46 százalék, takarmányrépa 23.8 százalék, paszuly 29.5 százalék.

A munkálatokban a kápólnok-

monostori járás földművesei vezetnek, majd az erdőszadaiak, az avasiak és az erdődiek következnek. A szamosi és ugocsi járások hátulkullogók, ezeknek fokozni kell a munkák ütemét.

Szatmár megyében nagy lendülettel készülnek a terménybetakarítási munkálatokra. A megye területén három nagy befogadóképességű gabonarakart építenek.

ALSÓFEHÉR MEGYÉBŐL

beérkező jelentés számol be arról, hogy a dolgozó földművesek egyre lendületesebben teljesítik a gyomirtási és kapálási munkatervet. Június 3-ig az abrudi járásban 975, az enyedi járásban 7725,

a fehérvári járásban 5528, a marosújvári járásban 6455, a sebesi járásban 8630, a tövisi járásban 5847, a vinci járásban 4183, a zalatnai járásban 2600 hektár kalászosvetést gyomláltak meg.

A kapálásokat a következő mértékben teljesítették: az erdőbányai járás 190, az enyedi járás 4750, a fehérvári járás 5242, a marosújvári járás 5269, a sebesi járás 7199, a tövisi járás 5108, a vinci járás 3096, a zalatnai járás 1633 hektár.

A növénygondozási munkálatok teljesítése mellett a fehérmegyei dolgozó földművesek készülnek a terménybetakarításra. Javítják a csépiógépeket s előkészítik a magtárakat.

ORSZÁGUNK minden tájáról

ÚJ KOLLEKTIV GAZDASÁG LÉTESÜLT DOLJ MEGYÉBEN

A doljmezei Poiana-Mare községben május 23-én megalakult az „Új élet” kollektív gazdaság. A község kollektív gazdaságába 88 dolgozó paraszt család 244 hektár szántóföldet, 2 tehenet, 2 lovat 22 szekeret, 5 kultivátort, 14 ekét, 10 boronát hozott. Az avatón népszerűen több mint 1000 környékbeli szegény- és középparaszt vett részt. Az alakuló közgyűlésen Lila Gheorghe, a kollektív gazdaság tagjai nevében vállalta, hogy személyes példájukkal igyekeznek meggyőzni a község többi dolgozó földműveseit a kollektív gazdálkodás magasabbrendűségéről.

IDEIGLENES BIZOTTSÁGOK A HELYI ERŐFORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁVAL JELENTŐS JÖVEDELMEKET BIZTOSÍTNAK

Az aradi ideiglenes bizottság a Maros melletti levő régi, kitermelt agyagödrök helyén haitenyésztést létesít. Mintegy 20 ezer négyzetméter területen létesítenek hal-tenyésztést és a napokban 5000 halat cserzettek a medencébe. Jövőre tovább fejlesztik a haltenyésztést. Ialomita megyében a megyei ideiglenes bizottság téglagyárt

létesített, amely eddig egy millió 200.000 téglát termelt, az évi előirányzatnak közel 80 százalékát. Slobozia községben a napokban szappangyártat létesítenek, amelyben a helységben levő olajmalom maradványait használgják fel. A malmok mellett sertéshizlaldát létesítettek és ma 1365 darab sertést hizlalnak.

A valceamegyei ideiglenes bizottság Costeni községben nyolc mézszegető kemencét állított fel, amelyek havonta 100.000 kiló mést termelnek. Ugyanabban a községben mozaik gyárat is létesítettek.

SZABOTÁLÓ KULÁKOKAT LEPLEZTEK LE AZ ARAD MEGYEI PÉCSKAN

Arad megye területén az arató- és cséplőgép javítások lendületesen haladnak. A járást és községi ideiglenes bizottságok a pártszervezetek irányításával a terepen ellenőrzik, hogy a géptulajdonosok hogyan bajtják végre a javítási munkálatokat.

A pécskai ideiglenes bizottság az ellenőrzés során leplezte Brezan Ion és Kuhn Mihály kulákokat, akik „megfeleltek” cséplőgépeik javításáról. Az ideiglenes bizottság nyilvántartása szerint Kuhn Mihálynak és Brezan Ioannak idejében tudomására hozták

mezőgazdasági gépek kijavításának határidejét. A szabotáló kulákok azonban nem vették figyelembe az ideiglenes bizottság által adott határidőt. Az eljárás megindult ellenük.

636 EZER LEJT TAKARITOTT MEG A TEMESVÁRI SZESZGYÁR TAKARÉKOSÁGI BRIGÁDJA

A szeszgyárban április elején takarékosági brigád alakult, akik azon igyekeztek, hogy minél gazdaságosabban használják fel a nyersanyagot és a segédanyagokat. A brigád egy hónap alatt 12 kiló elektrodot takarított meg azzal, hogy az eddig hulladéknak minősített darabokat is felhasználták. A elektromotor elköszítésénél is megtakarítást értek el. Az elektromotort beton helyett a gyárudivaron kihasználatlanul heverő hatalmas termésköbe ágyazták bele, amellyel 800 kiló cementet takarítottak meg. A nyári színpadának építésénél is megtakarítást értek el. Okéncsa munkával felkutatják az udvaron levő téglákat, deszkákat, megiszították, földigőztek és nagyrészt ebből épült fel a szabotéri színpad. Felhasználták az üzem munkájában az ócskavasat is. Így érték el, hogy az elmúlt hónapban 636 ezer lejt takarítottak meg.

J. V. Sztálin távirata a Német Szabad Ifjusági Szervezet Központi Tanácsához

MOSZKVA. — (Agerpres). A lapok közlik J. V. Sztálinnak a Német Szabad Ifjusági Szervezet Központi Tanácsához intézett következő táviratát:

Köszönetemet fejezem ki az ifju német békeharcosoknak a németországi ifjusági találkozó résztvevőinek a hozzám küldött üdvözetért.

Ujabb sikereket kívánok a német ifjuságnak, az egységes, demokratikus és békeszerető Németország építőinek ebben a nagyszerű munkában.

J. V. SZTALIN.

Több mint 100 millió ember írta alá a stockholmi békefelhívást

LONDON. — (Agerpres.) Május 31-én és június 1-én tartotta meg teljes ülését Londonban a Béke Hívei Világkongresszusa. Állandó Bizottságának büroja. Az üléseken felváltva Bernál tanár, Eugénie Cotton, Paul Robeson és D'Arbousier elnökölték. Az értekezleten résztvettek a szovjet, amerikai, angol, finn, dán és svéd békevédelmi bizottságok kiküldöttei.

Az állandó bizottság megelégedéssel állapította meg, hogy a békefelhívások gyűjtése sikeresen folyik és a mozgalom további kiterjesztése érdekében újabb intézkedések foganatosítását határozta el.

NEMZETKÖZI EGYSÉGES BEKEVÉDELMI FRONT ALAKUL

A büro tagjai a következő határozatot hozták:

A békefelhívások gyűjtésének megkezdése óta eddig több, mint 100 millió ember írta alá a stockholmi békefelhívást. A békemozgalom kifejtésére ré-

vén a legkülönbözőbb társadalmi rétegekhez tartozó személyek százait vetették azzal a vészlyel, amely az emberiséget fenyegeti. Egyben tudatosodott bennük az is, hogy ezt a vészlyet el lehet hárítani. A stockholmi békefelhívás lehetőségét nyújt mindenkinek, hogy nyelvre, társadalmi állásra, politikai vagy vallási meggyőződésre való tekintet nélkül tevékenyen hozzájáruljon a béke megvédéséhez. Ha az emberek milliói aláírásukkal hitet tettek a béke mellett, akkor olyan erővé válnak, amely képes megakadályozni a háborút. A határozat köszönti mindazokat a vallásfelekezeteket, amelyek állást foglalnak az atomfegyver ellen. Az állandó bizottság szívesen fogadja a politikusok, a szak-szervezeti tagok, a tudósok és más értelmiségiek minden olyan kezdeményezését, amelynek célja a népek bevonása az aktív békemozgalomba. A határozat megállapítja, hogy mindazok, akik nyíltan állást foglaltak az atomfegyver használata ellen, hozzájárulnak a békevédelmi

harcához. Az állandó békebizottság büroja felszólítja az egyes országok békebizottságait, a társadalmi és kulturális szervezeteket, a városi és falusi lakosokat, hogy békemozgalom kiterjesztése érdekében szervezzék meg a békebizottságok közötti rendszeres hírszolgálatot.

A második békekongresszusra vonatkozólag az állandó bizottság elhatározta, hogy az október második felében Olaszországba, Genuában hívják össze.

Az állandó bizottság büroja határozatában kimondta, hogy nemzetközi síkon még jobban kiszélesíti az aláírás-gyűjtési mozgalmat s megalakítja az egységes békevédelmi frontot.

Az állandó bizottság büroja külön határozatban közösséget vállalt Joliot Curievel és az emberek százmillióinak nevében tiltakozott a nagy tudósok állásából történt elmozdítása ellen. Másik határozatban tiltakozik az állandó bizottság büroja Eugénie Cotton perbefogása ellen és a béke hívei millióinak nevében szolidaritását fejezi ki Eugénie Cotton iránt.

A munkások és dolgozó parasztlak testvéri kapcsolatait mélyíti el az üzemek kulturcsoportjainak falumunkája

A szocializmus építésének s a béke megvédésének egyik alapfeltétele a munkásság és a dolgozó parasztság szoros kapcsolatának, szövetségének elmélyítése. Vasárnaponként teherautók robognak ki a városokból a falvak felé. Az üzemek dolgozói, a munkások dalos kedvüket, szeretetüket viszik a falvak dolgozóihoz. Napi nehéz munkájuk után az üzemek munkásai arra áldoznak vasárnapjait, hogy a falvak dolgozóinak utmutatást nyújtsanak, kulturális színvonalukat emeljék, a kultúra frontján mélyítsék el a munkások és dolgozó földművesek szövetségét s ezzel is szilárdabbá tegyék a béke táborát.

A tavasz beálltával az

„UNIREA”-GYÁR

kulturcsoportja minden vasárnap vendégszerepel valamelyik faluban. A falvak dolgozó földművesei mindenütt kitörő lelkesedéssel és testvéri szeretettel fogadják a munkásokat. Nagykapuson szeretetüket azzal is kifejezésre juttatják, hogy a dolgozó földműves lányok saját színpompás népi viseletükbe öltöztették a munkásokat. Körösön virágokkal várták a kulturcsoportot. Bogártelken az „Unirea” kulturgárdájával együtt a türei iskola kulturgárdája is előadást tartott. Ugyanezen a napon a bogártelki dolgozó földművesek egy csoportja látogatást tett az egyik kollektív gazdaságban, hogy tanulmányozzák a kollektív gazdaság előnyeit, megvalósításait. Az Unirea kulturgárdája e falusi

vendégszereplésekről szép emlékekkel s a jó munka érzésével tér haza. Ugyanakkor máris azon gondolkoznak a kulturcsoport tagjai, hogy melyik községbe látogassanak el a következő vasárnap.

Kulturcsoportunkat végez a környező falvakban a

„SINTORGAN”

gyógyszerárúgyár kulturcsoportja is. Május hónapban Bánffyhunyadon és Mócson vendégszerepeltek, nemrég pedig Vizsulyára látogattak el a kulturkolléktiva s az ottani kollektív gazdaság dolgozóit szórakoztatta, tanította a munkások és dolgozó parasztlak szövetségének elmélyítéséhez járulva hozzá.

A nagyenyedi MNSz kulturcsoportja május végén Torockószentgyörgyre látogatott, hogy munkáslalakkal és más műsorszámakkal szórakoztasson, egyben pedig ideológiai és politikai nevelést is nyújtson a dolgozó földműveseknek. A torockószentgyörgyi dolgozó földművesek szeretettel fogadták városi testvéreiket s kifejezték reményüket, hogy a falu és város ilyen találkozására minél gyakoribbá váljék, hogy ezzel is egyre szorosabban kapcsolódjanak egymáshoz a városi és falusi dolgozók s vállvetett, közös harcokat építsék a Népköztársaságért, erősítsék a béke hatalmas táborát.

Pap Béla, Tömpe János és Elekes Zoltán levelei nyomán.

A japán háborús bűnösök bíróság elé állítását követeli a Szovjetunió jegyzéke az Egyesült Államok és Nagybritannia kormányaitól

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS iroda jelenti: Május hó 30-án a szovjet kormány utasítására a Szovjetunió washingtoni ügyvivője és londoni nagykövete jegyzéket nyújtott át az USA, illetőleg Nagybritannia kormányának Hirohito japán császár és több japán tábornok átadásáról a nemzetközi bíróságnak. A jegyzék szövege a következő:

„A nagykövet 1950 február 1-én a szovjet kormány utasítására jegyzéket intézett önközz a Habarovszkban 1949 december 25-től 30-ig Jamada, Taka-

hasi, Kadzicuka és más japán háborús bűnösök ellen a tenger-melléki katonai kerület katonai bírósága előtt lefolyt nyilvános bűnper eredményéről. A bírósági eljárás megállapította, hogy a japán kormánykörök, élükön Hirohito császárral, sok éven át titokban baktériumháborút — az agresszió egyik legembertelenebb fegyverét — készítettek elő a Szovjetunió, Kína, az USA és Nagybritannia ellen. Megállapítást nyert a perben az is, hogy a japán háborús bűnösök nemcsak előkészítették, de többbizben alkal-

mazták is a baktériumfegyvert agresszív terveik megvalósításakor: 1939-ben a Mongol Népköztársaság és a Szovjetunió ellen a Halhin-Gol folyó környékén 1940—1942-ben a Kína ellen vívott háború idején, midőn a japán hadsereg baktérium-expedíciót pestis- és tífuszjárványt okoztak.

Az említett február 1-i jegyzék rámutatott, hogy a habarovszki bűnperben megállapított adatok bizonyossága szerint a baktériumháború előkészítésében és megvalósításában nemcsak a már korábban elítélt japán háborús bűnösök, de Hirohito japán császár, valamint Ysü Siro (a 731-es osztag volt parancsnoka), Kitano Masazo (ugyanazak a 731-es osztag volt parancsnoka), Wakamatsu Yujiro (a 100-as osztag volt parancsnoka) és Kasahara Jukio (a Kvantung-hadsereg volt vezérkari főnöke) japán tábornokok is vezetés szerepet játszottak.

Mint hogy a baktériumfegyver használatát a civilizált nemzetek már régen elítélték, mint a népek becsületével és lelkiismeretével ellenkező legsúlyosabb bünelekedményt és mint ismeretes, azt az 1925 júniusi genfi jegyzéknyelv elfoglalta, a szovjet kormány február 1-i jegyzékében javasolta, hogy a legrövidebb időn belül különleges nemzetközi bíróságot létesítsenek és leleplezett háborús bűnösökhöz adják át ennek a nemzetközi bíróságnak Hirohito japán császárt, valamint Ysü Siro, Masazo Kitano, Wakamatsu Yujiro és Kasahara Jukio tábornokokat.

A nagykövetség szükségesnek tartja emlékeztetni, hogy bár a fentemlített jegyzék átadása óta több, mint 3 hónap telt el, a nagykövetség jegyzékére mindeztideig nem kapott választ. A nagykövetség a szovjet kormány utasítására felhívja a figyelmet erre a körülményre és elvárja, hogy az USA kormánya a Szovjetunió február 1-i jegyzékére a legrövidebb időn belül válaszoljon.

A jegyzék másolatát egyidejűleg eljuttatták a Kínai Népköztársaság kormányához. Átadták ezenkívül az USA-hoz intézett jegyzék másolatát Ausztrália, Burma, Hollandia, India, Kanada, Új-Zeeland, Pakisztán és Franciaország kormányának. Ezek az országok tagjai a távolkeleti bíróságnak.

Berlinben megkezdődött a DIVSZ Végrehajtó Bizottságának értekezlete

BERLIN. — (Agerpres.) A Demokratikus Ifjúsági Világ-szövetség Végrehajtó Bizottságának ülészaka Berlinben megkezdte munkálatait. A Végrehajtó Bizottság ülészakán résztvesznek a Szovjetunió, Franciaország, az Egyesült Államok, Nagybritannia, Spanyolország, a Román Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Kínai Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, Brazília, Görögország, Ecuador, India, Vietnám, Dánia, Hollandia, Norvégia, Ausztria, a Magyar Népköztársaság, a Lengyel Köz-

társaság, Ausztrália, Németország és Olaszország ifjúsági szervezeteinek kiküldöttei.

A Végrehajtó Bizottság ülésének napirendi pontjai: 1. A demokratikus ifjúság feladatai a béke hívei mozgalomában való részvétellel kapcsolatban. 2. A Demokratikus Ifjúsági Világ-szövetség feladatai a világ demokratikus ifjúsága corainak megszilárdításáért. 3. Előkészületek a gyermekek egészségvédelmének és demokratikus nevelésének megbeszélése céljából rendezendő értekezletre.

Kémkedtek a Vatikán ügynökei Albániában

TIRANA. — (Agerpres.) A „Baskimi” című albán lap vezércikkben leplezi le a Vatikánnak az Albán Népköztársaság szabadsága és függetlensége ellen irányuló celszövéseit.

A Vatikán már régóta azon mesterkedik, hogy Albániát feldarabolja és oroszlánrészt Olaszország kezére juttassa. A Vatikán albániai egyházi főpapjai a fasizmus ügynökei voltak. Most pedig az amerikai imperializmus szolgálatában állanak.

Edhem Csako vádolta a jelenleg folyamatban lévő kémkedési per során hovallotta, hogy a Vatikán pártfogásába veszi a megszállt árukat és bűnözőket, akiket magaköré gyűjt és kiközteti őket, hogy aknamunkát végezzenek az Albán Népköztársaság ellen.

A most folyó kémkedési per teljes mértékben rávilágít a Vatikán bűnös politikájára, amelynek az volt a célja, hogy aláaknázza a békét és újabb háborút idézzen elő. Katolikus vallási propaganda álarc alatt a Vatikán kémeket és árukat szervez be, akiket aljas tervei végrehajtására használ fel.

Az albán nép ismeri és megbélyegzi az amerikai imperialista szolgálatában álló Vatikán bűnös celszövéseit — írja a lap.

Vizgára készülnek a Középfoku Művészeti Szakiskola növendékei

KOLOZSVÁR. — Ujtipusu, szovjet mintára alakult középiszkolánk, a Középfoku Művészeti Szakiskola, első, kísérleti időnek szánt tanévét fejezi be.

MINDŐSZE FELELVES MULT áll az iskola mögött. E kevés idő rengeteg nehézséget, harcot jelentett az iskola vezetőinek, pedagógusainak, s a növendékeknek egyaránt. Mire helyiséget kaptak, egyes kisiparosok késedelmes szállítása miatt nehézségeik támadtak a berendezéssel. Kiderült, hogy a sokszázéves épület nem alkalmas iskolának, bentlakásnak. Derűs, tágas, napfényes otthonra volna szüksége a növendékeknek. Az iskola vezetősége reméli, hogy jövőre új helyiségekbe költözhetnek.

PEDAGÓGIAI SZEMPONTBÓL is hallatlan nehézséget jelentett az iskola 230 növendékének egységes nevelése. Fiúk és lányok, falusiak és városiak s a munkás és parasztszármazású gyerekek mellett kispolgári eredetű növendékek is tanulnak itt, 9—20 éves koruk. A növendékek megválogatásánál hibák történtek. Előfordult például, hogy zongorázni meglehetősen tudó 16—18 éves polgári származású leányokat is felvettek az iskolába. Ezek a lányok, akiknek tehetséges szülei mellett meg volt a lehetőségük, hogy esetleg már öt-hat éves koruktól kezdve zenét tanuljanak, az iskolában töltött hónapok alatt nem mutattak semmilyen haladást, fejlődést. Ellenben kispolgári gondolkodással, individualista hajlamaikkal ártanak a közösségi szellemnek. E növendékek helyett jövőre még több jóhallású, zenére hajlamos munkás- és parasztyereket fogad be az iskola.

AZ IMSZ ÉS A PIONIRSZERVEZET tudatosította a növendékekben az ujtipusu művész fogal-

mát, emelte tanulmányi és ideológiai színvonalukat. Sok egyszerű eredményt értek el így: egyes hiúságra hajlamos, egyénieskedő művészetiségből a közösségi életbe beilleszkedő új ifjút faragtak, aki tulzott ambíció helyett ma már az életet látja elsődlegesnek s a művészetet, mint ennek az épülő valóságnak függvényét.

A ZENE, ÉNEK, PLASZTIKA ÉS TÁNCZAK növendékei most vizgára készülnek. Rajongásig szeretik szakjukat. Ugyanakkor azonban az elméleti tárgyakat nem veszik eléggé komolyan. Ennek kiegyensúlyozása érdekében most tanulócsoportokban készülnek elő a vizgákra, s a csoportok mellett minden egyes jó tanuló mellett két gyengébb tanuló végzi a vizsgaanyag ismétlését. Délelőtt egyénileg gyakorolnak s hogy a rengeteg anyaggal végez-hessenek, reggel egy órával hamarabb kelnek s este félórával később fekszenek le.

AZ ISKOLA MÉG NEM KI-ALAKULT, de forr, pezsgő benne az eleven élet. Nagy segítséget jelentenek az ifjúság szervezetei minden veszélyes egyénieskedéssel s a művészetről való régi, ártalmas felfogásbeli maradvánnyal szemben. Példa erre, hogy a bentlakásban alakított pionir-háló körül alakult baráti csoportok már az ujtipusu művésznövendék magatartását vették fel.

Az iskola ma még fennálló problémái az ősszel bizonyára közelebb kerülnek a megoldáshoz. A kísérleti egy sok tapasztalattal telte gazdagabbá az intézet tanárait és növendékeit. Mindez jó előfeltétele, hogy jövőre jobb, teljesebb és kialakultabb munka folyék a nagyjövőjű középiszkolában.

(—n)

OLVASSUNK!

Borisz Polevoj:

MI, SZOVJETEMBEREK

(„AZ OROSZ KÖNYV” KIADÁSA)

A „Mi, szovjetemberek” című könyv a Nagy Honvédő Háború idejéből való igaz történetek gyűjteménye. Polevoj elbeszéléseinek központi eleme az „ember”, az új ember, aki a közösséggel együtt dolgozza, résztvesz a körülötte folyó élet építésében.

Végtelen egyszerűség és mesterkéletlenség árad a kis Misa Szinczkij, Uliana Bjelograd, öreg kolhozparasztasszony s a könyv többi alakjaiból, akiknek magatartását, magafoku öntudatát az

azonos erkölcsi tartalom, a közös hit magyarázza meg.

A béke idején folytatott életük nyugodt, egyenletes. De amit az ellenség az ország földjét elárasztotta, mennyi áldozatkészséget, hősiességet, milyen hazafiaságot tanúsítottak ezek az igaz szovjetemberek!

Nagyszerű áldozatok számukra nem óriási természetfeletti tények, hanem természetes események, elemi kötelesség a közösség iránt és önmaguk lelkiismeretével szemben.

Az „Armatúra I” fémárugyárban kiszélesedett a szocialista verseny

KOLOZSVAR. — Az „Armatúra I” fémárugyár dolgozói tovább folytatják a május 1. tiszteletére szervezett munkaversenyeket. E pillanatban 124 egyéni és két csoportversenyt tartanak nyilván. Az üzem versenyfelelőse, Katz László rendszeres felvilágosító munkát végez a dolgozók soraiban, hogy minél többen bekapcsolódjanak a szocialista versenybe. Június 1-én és az elkövetkező napokban kiszélesítették a versenyeket: az egyéni versenyben lévők számát 172-re és a versenyben lévő csoportok számát négyre emelték. Ezenkívül megindítottak négy párosversenyt. Junius elején azok a dolgozók kapcsolódtak be a versenybe, akik májusban sajátították el a szakmát és elején kezdték az akkordmunkát. Egyébként az

új munkásokat a versenyfelelős rendszeresen beszervezi a versenybe. Ma már a dolgozók 90 százaléka vesz részt a versenymozgalomban.

A versenyt olyképpen szervezik meg, hogy lehetőleg azonos munkát végző és azonos gépen dolgozó munkások között indítsanak versenyt, mert így a versenyfeltételek sokkal reálisabbak. Az eredmények kiértékelésére, valamint időközbeni vezetésére versenytáblát állítottak fel, amelyen feltüntetik, hogy ki kivel áll versenyben.

Az egyéni teljesítmények grafikonon történő nyilvántartása egyelőre nehezen megy, ugyanis a dolgozók részben elmulasztják, részben pedig nem tudják kiszámítani napi teljesítményüket százalékban. A versenyfele-

lős megoldotta ezt a problémát: a munkajegyek kiszámításakor a teljesítményt is kiértékeli százalékban. A versenyfelelős ezt mindenkinek átadja s akkor ki-ki rávezeti egyéni grafikonjára napi termelése eredményét.

Az „Armatúra”-ban sikerült elérni, hogy ma már a versenyek nem kampányszerűek, hanem állandó jelleggel folynak. A dolgozók nagyrészt sikerült bekapcsolni a versenybe és így hovatovább egészségesebb szellem alakult ki. Bár még vannak, akik nem a versenyszellemtől áthatva, hanem az anyagi érdekeket tekintve fokozták termelésüket, de a rendszeres felvilágosító munka eredményeként ez a felfogás rövidesen eltűnik és helyes magatartás váltja fel.

Igy hosszabbítják meg a szerszámok élettartamát a szovjet dolgozók

Az „Ordzonikidze” nevű charkovi traktorgyárban igen sok, finomacélból készült szerszámot használnak. Ha ezek kopását csupán egy százalékkal csökkentjük, csak a mi üzemünkben többszáz ezer rubelt takarítunk meg évente. Országos viszonylatban óriási anyagmegtakarítást jelent az akció általánosítása.

Elhatároztuk, hogy nem dobjuk az ócskavas közé, hanem regeneráljuk és így használjuk tovább. Szállításnál, kiválogatásnál és tárolásnál épp úgy kell kezelni ezeket is, mint az újakat.

A szerszámok regenerálását és továbbhasználatát egyébként előirányozták az acél termelési és fogyasztási tervben. Ezért az olyan szerszámokat, amelyeket a mi céljainkra nem lehet már regenerálni, elküldjük oda, ahol még használni tudják: a helyi ipar és a földművelés számára.

A következő főbb módszereket használjuk erre a célra: ujjaesíszolás edzés formájában, újraedzés, forrasztás és krómozás.

Könnyebb megértés végett megmagyarázzuk módszereink sajátosságait. Képzelnünk el egy, különböző méretű dörzsárgarnitúrát. Elkészítéséhez 7 kilogramm acél volt szükséges. Használat után az ócskavas közé kell dobnunk.

Módszerünk szerint csupán három kilogramm acél szükséges a legnagyobb méretű dörzsár előállításához. Használat után a kisebb, méret szerinti a második árat csináljuk belőle, majd ebből a harmadikat és így tovább. Eszerint minden egyes darabot felhasználunk újabb, kisebb méretű készítésére. Ugyanígy regeneráljuk a többi vágó, mérő, stancizó szerszámot, a reszelőket. Minőségük egyáltalán nem változik s a fém sajátosságai is megmaradnak.

A szerszámok regenerálására irányuló szocialista versenyek ma már széles mederben folynak.

A szerszámkészítő műhely munkaközössége vállalt elsőnek konkrét kötelezettségeket: az 1949 év utolsó négy hónapjában egymillió rubel értékű szerszámot regenerált az üzem részére és 100.000 rubel értékűt a mezőgazdaság számára. A műhely munkásai, mérnökei és technikusai versenyre hívták a lakatosműhely és egyéb charkovi üzemek, valamint a sztalingeradi traktorgyár munkaközösségeit.

Önként beléptek a versenybe gyárunk alvázkészítő-, kovács- és szerelőműhelyeinek munkásai. Az alvázkészítő műhely kollektívája vállalta, hogy 50 százalékkal csökkenti a szerszámok

kopását. A kovácsműhely sztahanovistái elhatározták, hogy újraedzenek 20 tonna használt stancit.

Észszerűsítőink komplex-brigádokat alakítottak a technológiai folyamat átdolgozására. A komszomolbizottság külön brigádot bízott meg a munka ellenőrzésére.

Az üzem klubjában és a műhelyekben üvegezett állványokat helyeztek el a regenerált szerszámok kiállítására. Az üzemi bizottság kollektív ellenőrzést szervezett a szerszámok használatára, ami újabb tartálmok felfedezéséhez vezetett. A gyár sztahanovistái, irodai tisztviselői, mérnökei és technikusai tanfolyamokat hallgattak az új módszer elsajátítására. Néhány előadást a rádió is közvetített.

A verseny első hónapjában 258.000 rubel értékű vágószerszámot és mérőeszközt regeneráltunk.

A munkások gondosabban kezdtek banni a késekkel, marókkal, furókkal és a többi szerszámmal. Most már nem dobják el a kopottakat, hanem

beadják a raktárba. A szerszámkészítő műhelyben összegyűjtik a rapid-acél forgácsát és azt is beolvastják.

Az üzemi bizottság elnöke minden hónapban kiértékeli a verseny eredményét. A kötelezettségvállalások teljesítésének ellenőrzésében részt vesz többszáz sztahanovista és szakszervezeti aktivista.

Az utóbbi hét hónap eredményei a következők: regeneráltunk 2.022.000 rubel értékű vágószerszámot és mérőeszközt, átadtunk a gép- és traktorállomásoknak, meg a szovhozoknak 110.000 rubel értékű szerszámot és megtakarítottunk 50 tonna szerszámacélt. Gyárunk szerszámainak egyharmadrészét ennek regenerálásából fedezzük s ez sokkal olcsóbb, mint újak készítése.

Ujtásunkat megvitatták több üzem termelési értekezletein és minden gépgyárban elhatározták, hogy átveszik szerszámregenerálási módszerünket.

I. Kuznyecov,

a charkovi traktorgyár mérnöke

Kizárták az MNSz szakaszi szervezetéből a kulákokat

SZAKASZ. — (Levelezőnkől). A Magyar Népi Szövetség szakaszi — Szatmár megye — szervezete az elmúlt napokban közgyűlést tartott, amelyen a tagok három kulákot zártak ki soraikból. Kádár József, Hámon Ferenc és Reisz Pál a három kizárt kulák neve. Rémhíreket terjesztettek, hazugságokkal akadályokat akartak gördíteni a községben a kollektív gazdaság

megalakulása érdekében indult mozgalom elő és több alkalommal szabotázscelemekenyeket követtek el.

A kizárást kimondó egyhangú határozatot örömmel fogadták a község dolgozói. Minden Magyar Népi Szövetségi tag tudja azt, hogy a három kulák kizárása megerősítette a szervezetet.

Hutton István

Costica gyorsan fogta a lépcső korlátját. Csak egyik kezével, a másikban újságpapírból göngyölt csomagot szorongatott. A vonat robogott, Costicát vágta a szél. Beljebb nem jutott hely, ilyenkor vásárlók, sok utas van Bánffyújnyad felé. Maradt is volna Costica otthon, Kissebelen, ha nem olyan sürgős az út. A szövetséget küldötte be a városba.

A vonat jólismert tájakon robogott keresztül. Costica, a mocsár gyermek bebaranyolta már a völgy minden zugát. A többi drágánvölgyi gyermekkel nagy kirándulásokat tettek régenté. Különösen, ha néhány juh elbaranyogott, s keresésükre kellett indulni.

Dejen Costica egy évvel ezelőtt, tizenhárom éves korában jött le a havasról. Otthon nagy a család, a havasi föld silányan terem. A szövetséget állított be tanulni. Csakhamar felkészültségét bebizonyította. A dohánypáncsát vezetője. És sok más

Costica, a békeharc ifju hőse

komoly munkát biznak rá, akár csak most...

A vonat robogott. Costica fölött a lépcsőn egy csocsai néne kuporgott. Arcán szorongó aggodalom, hogy le talál esni. Maróllaka felé, a konyarban nagyot rándult a vonat. A felső lépcsőn ülő néne meglódult, s ha Costica nem fogózik meg jobban, még le is esne. A néne erősen ráncszedett Costicára. Ő még gyorsabban kapaszkodott a korlátba. A másik keze elernyedt, s mikor újat rangolt a vonatot, a csomag kiesett. A szél felkapta, szétbontotta az újságpapírt. Kék czerlejesek szálltak a levegőbe, helven darab.

Costica felkiáltott:

— A szövetséget pénze!

Visszanézett a kanyarból. Láta, hogy az utamenti házakból néhány ember szalad a szélös pénz felé. Nem habozott. Térdét behajlította s aztán kipattant.

A terménybetakarításra készülnek a dolgozó földművesek

MOCS. — A mócsi és magyarfrátai — Kolozs megye — gépjavitó műhelyek dolgozói a csépléshez szükséges gépek 72 százalékát javították meg. A traktorjavítással azonban lemaradtak. Ezt a munkát fokozniok kell, mert az eddig elért 50 százalékos eredmény nem kielégítő.

A terménybetakarításhoz szükséges gépek időben történő előkészítése a betakarítási munkálatok jó menetét biztosítja, ami újabb csapást jelent a háborus uszítókra.

KOLOZS KÖZSÉG DOLGOZÓI A MÁSODIK KAPALÁST VÉGZIK

Kolozs megyében, az apahidai járásban a múltban igen lassan haladtak a mezőgazdasági munkálatok. A járásban Kolozs község haladt az élen. A község dolgozó földművesei a gyomirtás és kapálás terén is példaadó munkát végeznek. A gyomirtást elvégezték és hozzáfogtak a második kapáláshoz. Az első kapálást a különböző termelési ágakban május 30-ig 80 százalékgig teljesítették.

PANIK KÖZSÉGBEN VERSENYBEN VÉGZIK A KAPALÁST A DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEK

A bánffyújnyadi járásban lévő Panik község dolgozó földművesei befejezték a burgonya második kapálását és hozzáfogtak a kukorica második kapálásához. A község szegény- és középparasztjai nemcsak a szerszámok javításában és a növények gondozásában járnak elől, hanem jó munkát végeznek a szerszámok javítása terén is. A munkát alaposan megszervezték s a körzetfelelősök jól teljesítik feladatukat. Az ifjúmunkások versenyre hívták ki egymást.

A szatmári munkások a dolgozó földművesek segítségére sietnek a gépjavitásokban

SZATMÁR. — (Levelezőnkől). A szatmármegyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági ügyosztálya az elmúlt napokban értekezletet tartott a mezőgazdasági gépszakértőkkel. Az értekezleten 22 szakember vett részt. Tíz javítócsoporthoz alakítottak, melyek a falvakat felkeresve községről-községre járva ellenőrzik az összes gépeket és segítséget nyújtanak a dolgozó földműveseknek, hogy június 10-ig minden gépet üzemképes állapotba helyezzenek.

A szatmári „Unió”, a „Szeptember 1” és RATA üzemek, a CFR fűtőháza és a gépkocsizók ezüvetkezete segítséget nyújt a falvak dolgozóinak a cséplőgépek, traktorok, lokomobilok és motorok megjavítása terén. Amennyiben a bizottság tagjainak létszáma a terepen végzett munka nyoman nem bizonyul elégésnek, az „Unió” és „Szeptember 1” gyárak további szakembereket küldenek a dolgozó földművesek segítségére.

Suta Vasile

Megcáfolhatatlan bizonyíték

Pénzt raktam zsebembe s betétem valami harapnivalóért az egyik „Alimentara” fiókba. Már az ajtóban felfigyeltem a pult előtt csoportosuló vevőkre. Gondoltam, adafurakodok én is, hátha valami jót és olcsót osztnak s nekem is jut belőle.

Mondom, odagyuródtam, de bosszúságomra konzervet vásároltam ott valamennyien. Már épp menni készültem, mert magamért nem adok ki két-háromszáz lej egy kis bádögba zárt zöldségért, avagy húsert, amikor szemembe ötlött valami. És ez, a konzerv körül történt csoportosulás titkát is megmagyarázta, amit első pillanatban nem értettem, mert ilyen drága dolgokért nem szoktak to-lakodni az emberek. Amit felfedeztem, az nem volt más, mint az árcaédula, azaz a rajta levő számgjegyek. Mert két számgjegy is volt mindegyiken, sőt alatta még egy és mellette a százalék.

S ahogy olvasni kezdtem, arcra derűs mosoly telepedett. Olvastam olvastam s még szememem is megdörzsöltem: 204 lej — ez áll fönn, de áthúzták két krétával. Alatta így: 122 lej. Még alább pedig ez: 40 százalékos ár-

csökkentés. Másik dobozon: krétával áthúzva 165 lej, alább pedig 99 lej. Aztán: régi ár 127 lej, új ár 76 lej. És így tovább. Minden doboz, kicsi és nagy egyaránt, negyven százalékkal olcsóbb.

Hát ezért van gyuródás a konzervek körül, gondoltam s már kértem is egy félkilót, mert igen szeretem a sertéshúst. Fizesés közben valaki megjegyezte hátam mögött, hogy nemrég a konzervgyártás fokozásáról olvasott az újságban. Hozzátettem, hogy a termelést nemcsak a konzervgyárak, hanem más üzemek is emel-ték és ezentul még jobban emelik, s így nemcsak a konzervfélé-ségeknél, hanem más ipari cik-keknél is érezhető az olcsóbbodás.

Mögöttem újból megszólalt valaki. Valamit mondott a békéről, aztán hozzátette, hogy a konzerv árának negyven százalékos csökkentése a békés termelési eredménye. Ha továbbra is keményen védjük a békét, akkor a konzerv és általában minden, még olcsóbb lesz. Aki ellenkezőjét állítja, az valótlant mond, mert itt van előltünk a megcáfolhatatlan bizonyíték.

be. A hír gyorsan jár: ott már tudták, mi történt.

Mikor magához tért, ott állottak körülötte a szövetséget vezetői.

— Miért ugrottál le a robogó vonatról? — kérdezték. — Nemcsak a pénz, téged is elveszthetünk volna...

— Elvtársak — válaszolta Dejen Costica, — meg kellett tennem. A pénz a dolgozóké volt. Nem csak a szövetségetünk tagjaid, de az egész ország dolgozó népe...

Ez történt Costicával, a mocsár gyermekkel május harmadikán. Azóta újra egészségesebben dolgozik. Füstömi valóval láj-ot a kissebcsi fürdőszobában sok ezer dolgozóját. Most iskolába készül. A megyei szövetségeti szövetség behozta, taníttatja.

Costica a dolgozó nép fia. Tizenhárom éves, öntudatos tagja a szocializmus építő, a béke és a fejlődés harcosának. A mi gyermekeink, a munkaszórány szerel-je, a békeharc ifju hőse. (Sz. gy.)

A szilágymegyei mezőteremi nők készülnek a RDNSz országos kongresszusára

MEZŐTEREM. — (Levelezőnkől). A község Szilágymegyében, Nagykároly mellett épült. Ebben a faluban igen sok háborús rokkant, árva, özvegy van. A községben a felszabadulás után lendületes tömegszervezeti élet tapasztalható. Így a RDNSz is nagyon termékeny munkát fejt ki.

A szervezetnek 117 tagja van. A tagok a multban épp úgy, mint ma, élen járnak a községben folyó közérdekű munkákban. Május 1. tiszteletére csak a RDNSz szervezet tagjaiból több mint 80 végzett önkéntes munkát a napközi otthon rendbehozatalánál, a községi zöldségeskert és a köztisztasági hét alkalmából. Hasonló módon vették ki részüket május 9 tiszteletére szervezett ujjáépítési önkéntes munkákban. Ezalkalommal a Szovjet Hősök emlékművét hozták rendbe és a napközi otthon javára végeztek önkéntes munkát. Összesen 200 önkéntes munkaórát végeztek a győzelem napja tiszteletére. Eredménye: a győzelem napjának

méltó megünneplésére szervezett kulturműsor sikere és a napközi otthon részére 12.000 lej értékben beszerzett konyhaedények, amelyeket önkéntes adományokból vásároltak meg.

A RDNSz helyi szervezete a dolgozó földművesasszonyok politikai színvonalának emeléséért, a kollektív gazdaságoknak a magángazdaságok feletti felsőbbrendűségének bebizonyításáért felvilágosító munkát végeztek. Látogatást szerveztek a börtvényi kollektív gazdaságba. Házról-házra járnak az irányítók és úgy világosítják fel az érdeklődő földműveseket a kollektív gazdaságok előnyeiről. Ezt a munkát a békevédelmi harci bizottságok megválasztásakor vállalták, s becsülettel helyt is állnak érte. Különösen kiütköztek ezen a téren Petrescu Florica, Szőnyi Irma, Katona Emma és Szabeni Regina.

A mezőteremi RDNSz szervezet most a RDNSz országos kongresszusa tiszteletére vállalta, hogy a felvilágosító munka nyomán leleplezi a reakciós megnyilvánulásokat, a rémhíreket terjesztőket a faluban.

A békeharc szellemében készítettek elő a szervezet vezetőségének megválasztását, és ezért végeztek igen eredményes munkát a békeívek aláírása terén is. A helyi szervezet tagjai tudják, hogy ha a szervezetet megerősítik, a békét erősítik. Jól tudják, hogy a szervezeti életben a nyári időszakban sem állhat be pangás. Eppen ezért ígéretet tettek a RDNSz tagok és vállalták, hogy komolyan bekapcsolódnak a terménybetakarítási munkálatok megszervezéséért, a beszolgáltatások teljesítéséért szervezett kampányba.

A szilágymegyei mezőteremi RDNSz így teljesíti azt a feladatát, amelyet a RMP irányításával a békétábor győzelméért vállalt.

Szabeni Regina a RDNSz mezőteremi kulturfelelőse.

SPORT

A KESE vereséget szenvedett, de tovább vezet az NB II.-ben

KOLOZSVÁR. — A NB II. vasárnapi fordulójában Kolozsváron kettős mérkőzés volt. A Lokomotiva 7:1 (3:0) arányban fölényesen győzött a szatmári Lokomotiva ellen Coracu 3, Kirkosa 2, Nagy István 2, illetve Kovács góljaival. A mérkőzést Stefanescu (Medgyes) feltűnően gyengén, súlyos hibákkal tartkítva vezette. A Hadsereg-Lokomotiva (Arad) mérkőzés 1:1 (1:1) arányban döntetlenül végződött. A 21. percben Bartha révén a Hadsereg jut vezetéshöz, majd a 35. percben Éles egyenlít. Mann

(Nagybánya) a mérkőzést kitűnően vezette.

NAGYBÁNYÁN nagy meglepetésre a KESE csapata 1:0 (0:0) arányban vereséget szenvedett. Cristea az I. féldő 10. percében kapufának rugott egy 11-est.

VÖRÖS ACELON a hazai csapat jó játék után 1:0 (0:0) arányban legyőzte a medgyesi Partizanul.

ARANYOSGYÉRESEN a Partizanul (Lupény)-Metalul mérkőzés 1:1 (1:0) arányban döntetlenül végződött.

BRÁDON a nagyváradi Lokomotiva

motiva 2:0 (0:0) arányban megérdemelten győzött a Metalul ellen.

AZ NB II. ÁLLÁSA:

1. KESE	8 5 2 1	18:4	12
2. Part. Medgyes	8 6 0 2	13:8	12
3. Part. Lupény	8 4 3 1	11:7	11
4. Lokom. Kol.	8 4 2 2	19:8	10
5. Hadsereg Kol.	8 4 2 2	13:6	10
6. Lokom. Arad	8 3 3 2	11:8	9
7. Lokom. Nagyv.	8 3 2 3	12:10	8
8. Met. Nábánya	8 4 0 4	8:17	8
9. Met. Aranygy.	8 2 2 4	13:13	6
10. Lok. Szatmár	8 2 0 6	8:17	4
11. Met. V. Acél	8 1 2 5	2:12	4
12. Metalul Brad	8 0 2 6	8:25	2

Ujra pontot veszett a Haladás, jobb gólaránnyal a Hadsereg vezet az NB I.-ben

BUKARESTBEN szombaton játszották le a Hadsereg-Lokomotiva (Bukarest) mérkőzést, amelyet nagy küzdelem után a Hadsereg csapata nyert meg 1:0 (0:0) arányban. A Hadsereg együttese ezzel a győzelmével, jobb gólaránnyal a bajnokság élére került. A Dinamo csak nagy küzdelem után tudott győzni 3:2 (3:0) arányban a marosvásárhelyi Lokomotiva ellen.

NAGYVÁRADON a bukaresti Partizanul csapata 2:2 (1:1) arányban döntetlenül játszott a Haladás együttese ellen.

ARADON a Vörös Lobogó UTA szép iskolajáték után fölényesen győzött 4:0 (2:0) arányban a KESE ellen.

TEMESVÁRON durva játék után a Lokomotiva 2:1 (1:1) arányban győzte le a szebeni Lokomotiva csapatát.

RESICÁN a nagy érdeklődéssel kísért Metalul-Partizanul Petrozsény mérkőzést a helyi csapat nyerte meg 3:1 (2:0) arányban.

AZ NB I. ÁLLÁSA

1. Hadsereg	8 5 2 1	16:8	12
2. Haladás ICO	8 5 2 1	13:8	12
3. V. L. UTA	8 5 1 2	14:6	11
4. Lokom. Buk.	8 3 3 2	13:11	9
5. Part. Buk.	8 3 3 2	17:16	9
6. Dinamo	8 4 1 3	19:18	9
7. Lokom. Tem.	8 3 1 4	15:12	7
8. Lok. Mvhely	8 2 3 3	12:12	7
9. TESE	8 2 3 3	7:11	7
10. Met. Resica	8 1 3 4	13:19	6
11. Lok. Szeben	8 0 4 4	7:15	4
12. Part. Petr.	8 1 2 5	13:25	3

Magyarország labdarugó válogatottja 5:2 (2:1) arányban győzött Lengyelország ellen

VARSÓ. — A Hadsereg stadionjában 50 ezer néző előtt került lejátszásra a Magyarország-Lengyelország népi demokratikus országok labdarugó csapatainak találkozója, amely a magyar csapat 5:2 (2:1) arányú győzelmével végződött. A gólok sorrendje: 8. percben Puskás 11-esből, 24. percben Mordarski egyenlít, a 34. percben, szünet után a 3. és 19. percben Szulágyi góljával 4:1, 20. percben Puskás 5:1, a 36. percben Cieslik 5:2. Stefan Alexandriu bukaresti bíró a mérkőzés kitűnően vezetett. Diósgyőrben a magyar B vá-

logatott 2:0 (1:0) arányban győzött a lengyel B válogatott ellen. Budai és Bundsik góljaival.

MESKOV UJABB VILÁGREKORDJA

Meskov, a világhírű szovjet uszó Lichtenberg német városban megjavította a 100 méteres pillangóúszás világrekordját 1:06,9 mp-re. Az eddigi világrekordot ugyancsak Meskov tartotta. Usakov Berlinben a 800 méteres gyorsúszásban 10:10,5 mp-el új szovjet rekordot állított fel.

ÖT UJ ORSZÁGOS USZÓREKORD

A városok közötti vizilabda bajnoki mérkőzések során Kolozsvár válogatottja Nagyváradon 20:3 (10:1) arányban győzött a város válogatottja ellen. Temesváron Marosvásárhely együttese 15:2 (7:0) arányban vereséget szenvedett. Bukarest vizilabda csapata Szebenben 33:0 (18:0) arányban győzött. Szebenben egyébként négy új országos rekordot javítottak meg. 4x50 m. ifjúsági mellúszásban Metalul (Szeben) 2:42 mp. 4x50 m. ifjúsági gyorsúszásban Metalul (Szeben) 2:06 mp. 3x50 m. vegyes úszásban Hospodár (Hadsereg Bukarest) 2:02.1 mp. 100 m. női pillangóúszásban Dajmer (Metalul) 1:44.1 mp. Temesváron Heitz (Metalul) 2:59.2 mp-re javította a 200 m. férfi mellúszás rekordját.

MUNKÁSKIRÁNDULÁS

A kolozsmegyei Szaktanács a Turisztikai Hivatallal egyetemben vasárnap, június 11-én munkáskirándulást rendez Dragán völgyébe és a Kisbánya havasokra. Dragán völgyébe indulás reggel fél hatkor különvontattal, részvételi díj 170 lej. A Kisbánya havasokra indulás szombat délután 4 órakor. Részvételi díj 280 lej. Jelentkezni lehet csütörtök délutánig a szakszervezeti felelősöknél.

KAPÁSBÓL

A MAGYAR NB I. szombaton lejátszott elmaradt bajnoki mérkőzés eredménye: Flóres-Dorogi Tárna 5:2 (3:2)

RÓPLABDA. Női mérkőzés: KESE-Haladás Ds. 3:2. (Kerületi bajnoki döntő). Férfi mérkőzések: KESE-Lokomotiva CFR 3:2. Haladás-Szparták Dohánygyár 3:1.

Színház - Mozi - Opera

MOZIK MŰSORA

A MAROSVÁSÁRHELYI ÁLLAMI SZÉKELY SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI MŰSORA:

Junius 5-én, hétfőn este 8 órakor: „AZ ESZ BAJJAL JÁR” (Állami Magyar Színházban).

Junius 6-án, kedden este 8 órakor: „DUDVA” (Román Nemzeti Színházban).

Junius 7-én, szerdán este 8 órakor: „AZ ELVESZETT LEVÉL” (Állami Magyar Színházban).

Junius 8-án csütörtök este 8 órakor: „KISPOLGÁROK” (Román Nemzeti Színházban).

Junius 9-én, péntek este 8 órakor: „AZ ESZ BAJJAL JÁR” (Állami Magyar Színházban).

NÉPMOZGÓ (POPULAR): A SZOROCINCZI VÁSÁR. Előadások: 5, 7, 9. Vasárnap délután 3 óráig.

MAXIM GORKIJ: GORKIJ GYERMEKEI. Előadások: 3, 5, 7, 9.

CAPITOL: AZ EGÉSZ VILÁG NEVET. ENEKEL ÉS TÁNCOL. Előadások: fél 6, fél 8, fél 10.

MUNKÁS MOZGÓ: AZ EGÉSZ VILÁG NEVET. ENEKEL ÉS TÁNCOL. Előadások: 5, 7, 9.

URÁNIA MOZGÓ: AZSIA HOMOKJAIN. Előadások: 3, 5, 7, 9.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: A SZOROCINCZI VÁSÁR. Előadások mindennap: 4, 6, 8.

„UJ IDŐK” MOZGÓ: Román nemzeti táncok. — A vér. — Látszólagos halál. — Balhas. — Fenséges hegyek tartománya. — Repin-festmények.

A MAGYAR MŰVÉSZETI INTÉZET NÖVENDEKEINEK NYILVÁNOS HANGVERSENYEI AZ INTÉZET DISZTERMÉBEN (MÓCOK-UTJA 5.)

Junius hó 5-én este 8 órakor Bucsi Sarolta és Lengyel Xénia végzős hallgatók hangversenye. Belépés díjtalan.

NÉPMOZGÓ (POPULAR) és VÖRÖS CSILLAG MOZGÓK

bemutatták

A SZOROCINCZI VÁSÁR

c. színes, zenés vígjátékot.

Főszerepben:

V. IVASEVA, — A. KOROTKEVICS

Előadások kezdete: Popular: 5, 7, 9 órakor.

Vörös Csillag: mindennap 4, 6, 8 órakor

AUTÓ. ÉS MOTORKERÉK PÁRVEZETŐI TANFOLYAM

kezdődik június 5-én hivatásosak,amatőrök és motorkerékpárosok részére.

Jelentkezni lehet Mócok-utja 64. szám alatt, a 10. számú Átképző Központnál.

Telefon: 14-49.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: éjszaka derült idő, a hegyvidéken délután kisebb záporosó. A nappali felmelegedés erősödik. Általában egész Erdélyben szép idő.

KENYERET — a fennálló rendelkezések szerint — csak előre levágott jegyek ellenében szolgálunk ki. Kérjük vevőinket, alkalmazkodjanak a rendelkezéshez, amely a közönség érdekét szolgálja. „ALIMENTARA” Állami Kereskedelmi Vállalat.

* HALÁLOZÁS. Schwarz Gusztáv dési fényképész 1950. június 3-án éjjel 1 órakor meghalt. Temetése június 5-én, hétfőn délután fél 5 órakor lesz Kolozsváron, a házsongárdi temető nagykapujánál. A gyászoló család — Idősebb Török István nyug. vasgyári főmérnök 1950. június 2-án Kolozsváron hirtelen elhunyt. Temetése június 5-én, hétfőn délután 3 órakor lesz a házsongárdi temető kapujánál. — Gáspár Sándor CFR szertárnok rövid szenvedés után június 2-án elhunyt. Temetése június 5-én lesz a Gépész-utca 84. sz. alatti családi háztól. Gyászoló család.

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE

Urmátoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mânăle oricui s'ar afla:

SÓLYOM ALEXANDRU, Cluj, Str. Molotov Nr. 35, permis de bicicleta Nr. 1538—1949, eliberat de Militia Cluj.

TUSON MARGARETA, Cluj, Str. Molotov Nr. 6, Buletinul de Inscrisiere la Bir. Pop. Nr. 25.946—1947 și Fisa Nr. 2, eliberat de Politia Cluj.

OROSZ IOAN, Cluj, Str. Telegrafilor Nr. 12, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 25.168—1947, eliberat de Politia Cluj.

PELY IOAN, Cluj, Str. Traian Nr. 47, Carte de membru Nr. 9879—630, in anul 1949, eliberat de Sindicatul P. T. T. Cluj.

PECHI JULIA, Cluj, Str. Vlahuta Nr. 3, carte de membru sindicat, eliberat de Sindicatul Artistilor Cluj. 2880

SIMON IOAN, Cluj, Str. Luther Nr. 1, cartea de membru Nr. 3350, soția lui Simon Ioan cartea de membru Nr. 3283, eliberat de Coop. „Victoria” Cluj Simon Ioan cartea de imbracaminte tip R. Nr. 451.753, soția lui Simon Ioan cartea de imbracaminte tip D. Nr. 2.003.030, Simon Ana cartea de imbracaminte tip D. Nr. 2.003.040, Simon Rozalia cartea de imbracaminte tip D. Nr. 2.003.041, eliberat de Sectia Comerciala, Cluj. 2844

ABRAHAM LUDOVIC, Cluj, Str. Razboieni Nr. 56, Buletinul de Inscrisiere la Bir. Pop. Nr. 2553—934, 325—1945, eliberat de Politia Cluj, cartea de membru Nr. 5226—253, eliberat de Sindicatul Municipitorilor Pielari, proces verbal pt. invalid de razboi Nr. 577—1949, dresat le Spitalul Militar Comisia Medicala Nr. VI, Cluj. 2882

DEAC ANGELICA, Cluj, Str. Mikó Nr. 4—6, Buletinul de Inscrisiere la Bir. Pop. Nr. 29.954—1947, eliberat de Politia Cluj. 2875

BARABAS MARGIT, Cluj, Str. Motilor Nr. 97, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 2892—1946, eliberat de Politia Cluj.

UNGUR IOAN, Cluj, Str. Matei Nr. 2, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 54.692—1948, eliberat de Politia Cluj, Livret Militar Nr. 1605—1935, eliberat de Cercul Teritorial Cluj si carnet de membru Nr. 43.315, eliberat de Sindicatul Sanitar Cluj.

R. P. R. Judecatoria Targul Lapus. Nr. 427—1950. **CITATIE.** Magus Maria fost domiciliata in Targul Lapus, acum in loc necunoscut, este citata pentru ziua de 21 Iunie 1950, ora 8 la aceasta judecatorie, ca parata in procesul ei de divort. In caz de neprezentare se va proceda conform legii. Presedinte: (ss) Indescifrabil. Grefier: (ss) Indescifrabil. L. S.

RPR. Corpul Portareilor Tribunalul Cluj, Dos. Nr. 678—1950. **PUB. LICITATIUNE DE VANZARE.** In ziua de 9 (noua) Iunie 1950, ora 11 dim. se vinde la licitatie publice in Cluj, strada Baii Nr. 10 un bufet, un dulap, si una vitrina. Portarel-Sef: (ss) Ioan Campeanu.

„UJ IDŐK” MOZGÓ
Műsor június 5—11-ig:
ROMÁN NEMZETI TÁNCOK
A VÉR
LÁTSZÓLAGOS HALÁL
BALHAS
FENSÉGES HEGYEK TARTOMÁNYA
REPIN-FESTMÉNYEK

Világosság

Szerkesztőség Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadónival: Szabadság-ter 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT.
Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarépenztári csekk számla 115.023.